

Jordemodern

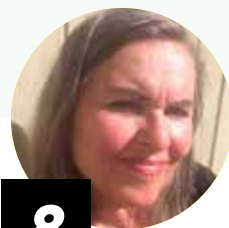

Jordemodern Tidskrift sedan 1888 Bild Erika Sigvardsdotter

November nr 7 2021

3 Redaktören: Sanningen är att barnmorskan behövs 4 Familjebildning ur ett generationsperspektiv 8 Ungdomsvänliga ungdomsmottagningar – ett gott exempel från Norrland 12 Sverige behöver en nationell riktlinje för gravida med typ 1 diabetes 14 Vad tycker du som barnmorska om barnmorskeledda kontinuitetsmodeller för vård i samband med graviditet och barnafödande? 17 Barnmorskor får ge HPV-vaccin i samband med cellprovtagning 20 Att titta på statistik tillsammans väcker nyfikenhet 22 Var med och utvärdera kvaliteten i vården under pandemin	23 The Swedish Midwifery Report 2021 26 Utbildning, barnmorskebrist och induktioner – viktiga ämnen för Nordens barnmorskor 30 Ordförande har ordet: Ett professionellt och individualiserat bemötande 32 SRAT: Återväxten av barnmorskor är avgörande 34 Insänt: Hur ska vi tolka att dessa texter publicerats? Öppet brev till Svenska Barnmorskeförbundet 39 Barnmorskemöte i Stockholm 40 Den internationella etiska koden för barnmorskor 44 Medlemsmöten

8

14

17

20

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvarig utgivare Eva Nordlund

Chefredaktör Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning Birgita Klepek

Grafisk formgivning Svenska Barnmorskeförbundet

Tryck Åtta.45 Tryckeri AB

Jordemodern utkommer 8 gånger per år

Prenumeration förnyas årligen – information på hemsidan barnmorskeforbundet.se

Annonsbokning

anette.rising@barnmorskeforbundet.se

Sista bokningsdag för medlemsannonser
den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
114 27 Stockholm
kansli@barnmorskeforbundet.se
barnmorskeforbundet.se

Barnmorskan
barnmorskan.se

Sanningen är att barnmorskan behövs

REDAKTÖR MARGARETA REHN

• **Jag hörde en historiker** prata om minnen och berättelser och om ny forskning som kontinuerligt förändrar vårt sett att se på tidigare sanningar. En sådan sanning – som för svenska barnmorskor inte är en helt ny men ändå en mycket viktig berättelse att fortsatt dela – är barnmorskans betydelse för kvinnors och barns överlevnad, liv och hälsa. Det kommer också allt fler uppgifter som styrker den sanningen. Att barnmorskan behövs.

Den barnmorskeledda interdisciplinära vårdmodellen, samarbete och teamarbete med andra professioner, representerar State of Art för sexuell och reproduktiv hälsa i Sverige.

På konferens Reproduktiv hälsa 2021 lanserades en ny rapport, *The Swedish Midwifery Report 2021*, som belyser barnmorskans roll och betydelse i arbetet med de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Rapporten har särskilt fokuserat på barnmorskans roll och mål 2: Ingen hunger, 3: God hälsa och välbefinnande, 4: God utbildning för alla, 5: Jämställdhet, 16: Fredliga och inkluderande samhällen och 17: Genomförande och globalt partnerskap.

Sexual, reproductive, maternal, newborn and adolescent health is an essential component of the Sustainable Development Goals. (SoWMy2021)

Det handlar om att hela världen, inklusive Sverige, behöver välutbildade barnmorskor. För att säkerställa det behövs politiska beslut. Sedan tidigare finns jubileumsboken *300 år i livets tjänst* som gavs ut år 2011 i

samband med Svenska Barnmorskeförbundets 125-årsfirande och att Sverige uppmärksammade 300 år med utbildade barnmorskor.

Den 5 maj 2021 publicerade Unfpa rapporten *State of the Worlds Midwifery (SoWMy 2021)* för tredje gången. Nu finns *The Swedish Midwifery Report 2021*. I rapporten och i detta nummer av *Jordemodern* finns en tidslinje – 324 år – med nedslag i historien som visar på viktiga händelser och beslut som påverkat den svenska barnmorskans professionalisering och akademisering.

Rapporten är tänkt att användas för att främja sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Här i Sverige kan den användas i dialogen om den reproduktiva, perinatale och sexuella hälsan. Även om arbetet med målen måste hanteras på olika sätt i olika länder, kan vi konstatera att barnmorskans fokus på kvinnors reproduktiva hälsa i ett livscykelperspektiv har haft och har stor betydelse för folkhälsan och samhället. Och det gemensamma övergripande globala målet – friska mödrar och friska barn – är alla länder överens om.

The Swedish Midwifery Report 2021: The midwife's role in implementing the Sustainable Development Goals of the UN 2030 Agenda. Protect and invest together. Swedish Network for Midwifery at The Swedish Association of Midwives Stockholm 2021.

Författare till rapporten är Marie Berg, Malin Bogren, Kerstin Erlandsson, Gabriella Hök, Helena Lindgren och Ingrid Osika Friberg.

Rapporten är publicerad på barnmorskeforbundet.se och [Swedish Network for Midwifery sight.se](http://SwedishNetworkforMidwifery.org)

Ett professionellt och individualiserat bemötande

• **Septemernumret av Jordemodern** väckte starka känslor hos en del barnmorskor. Det var några texter som handlade om biologiskt kön, könsidentitet, språk och ordet kvinna och även den utsatthet och diskriminering som kvinnor sedan långa tider varit utsatta för. Samma nummer av Jordemodern uppskattades av andra barnmorskor som gav uttryck för att äntligen har en diskussion kommit igång. De tyckte att numret var aktuellt och intressant att läsa.

Stockholms barnmorskeförbund, en av våra 25 föreningar, bjöd i början av oktober in en författare som i vissa grupper anses som transfob och det gjorde diskussionen ännu hetare i sociala media och ledde till ett *Öppet brev till Svenska Barnmorskeförbundet* – se INSÄNT sidan 34 i detta nummer av Jordemodern. Jag ska nu klargöra var vi står som förbund.

Svenska Barnmorskeförbundets värdegrund vilar på stadgarna, den internationella etiska koden för barnmorskor och på vår vision (2019). Värdegrunden leder också till att vi tror på att ha högt i tak och på att kunna diskutera frågor som av vissa kan upplevas svåra. Barnmorskor är olika, tycker olika och har även olika kunskapsnivå och intresse. Som förbund är det en viktig uppgift att ge utrymme för aktuella frågor, flera perspektiv och olika åsikter. Detta sker bland annat i vår tidskrift Jordemodern.

I yrket barnmorska möter vi till största delen kvinnor som nästan alltid har det biologiska

könet kvinna. Svenska Barnmorskeförbundet använder därför ordet *kvinna* i alla relevanta sammanhang. Det betyder däremot inte att de som inte vill benämna sig som kvinna, till exempel transpersoner och ickebinära, är exkluderade. I vårt yrke innebär den gemensamma värdegrunden att alltid skapa ett professionellt och individualiserat bemötande. Jag är övertygad om att barnmorskor vill göra sitt bästa för att uppnå det och att det finns en stark vilja att utvecklas.

Vi barnmorskor möter i vår kliniska vardag kvinnor och ungdomar, i det ingår transpersoner och personer med en annan könsidentitet.

Barnmorskor i hela världen möter många kvinnor som utsätts för våld och övergrepp, misshandlas och blir ihjälslagna. Kvinnor diskrimineras just för att de är kvinnor och dessutom i fysiskt underläge. Barnmorskor kämpar för utsatta grupper; psykiskt sjuka, drogberoende, utlandsfödda under svåra förhållanden och på andra sätt marginaliserade och traumatiserade. Det gör att barnmorskans yrke ”skär igenom” alla samhällslager och med det följer ett särskilt ansvar.

Barnmorskor träffar och vårdar olika grupper av kvinnor med särskilda behov av en personcentrerad och individualiserad vård. Ett av Svenska Barnmorskeförbundets mål är att driva på utvecklingen mot flera vårdformer. I vårdformen Caseload Midwifery skapas kontinuitet och trygghet med en känd eller några kända barnmorskor. Det är en vårdform som

EVA NORDLUND
FÖBUNDSORDFÖRANDE

eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

kan riktas mot grupper som är särskilt utsatta och som kan ha stora vinster av extra stöd.

Barnmorskan träffar kvinnor under hela deras livscykel – från den unga skolflickan till den åldrande kvinnan. Barnmorskan möter olika familjer, kvinnor och män och ungdomar i sitt arbete med reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa och vård. De ska alla bli bemötta som unika individer med egna specifika behov.

Tillsammans ska vi arbeta för att förbättra vården för alla och särskilt de mest utsatta. Ingen ska behöva oro sig för att inte efter behov få den vård som man är berättigad till.

Svenska Barnmorskeförbundet verkar för sexuell och reproduktiv hälsa utifrån ett rättighetsperspektiv och för kvinnors och barns hälsa. Det innebär att jag och styrelsen, stödjer barnmorskor som arbetar för allas sexuella och reproduktiva rättigheter.

Hej så länge!

Eva

Reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa

Reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa är ett självständigt kompetensområde för barnmorskor. Kompetensområdet innefattar ett etiskt förhållningssätt, organisation och ledning, forskning, utveckling och utbildning, hälsofrämjande och förebyggande insatser samt handläggning av olika tillstånd.

Huvudområdet är knutet till mänsklig reproduktion. Studier inom ämnet genererar kunskap om; processen (fysiskt, psykiskt, socialt, kulturellt och existentiellt) i samband med graviditet, barnafödande och puerperium, amning, nyföddhetsperiod, föräldraskap, sexualitet, fertilitet, abort, antikonception och klimakterium samt kvinnors reproduktiva och sexuella hälsa i ett livscykel-, genus- och rättighetsperspektiv.

Kompetensbeskrivning för legitimerad barnmorska

Version 2.0 publicerad januari 2019
(Version 1.0 publicerad maj 2018)
Svenska Barnmorskeförbundet

Utgivare: Svenska Barnmorskeförbundet

Svenska Barnmorskeförbundet är en partipolitiskt obunden professionell sammanslutning av legitimerade barnmorskor och barnmorskestudenter. Svenska Barnmorskeförbundets uppgift är att tillvarata medlemmarnas fackliga, ekonomiska och sociala intressen.

Läs mer i Stadgar
Svenska Barnmorskeförbundet